

Шахматна МИСЪЛ

12

СОФИЯ 1954

СЪДЪРЖАНИЕ

	стр.
Към нови успехи	177
П. Иванов — Зоналният турнир в Лайпциг за световно женско първенство . . .	178
П. Петров — Деветото Републиканско първенство	179
Инж. Юрий Бендерев	182

ПАРТИИ

№ 175. Испанска партия, Вл. Попов—Бендерев	182
№ 176. Каталонско начало, Бендерев—Пъдевски	183
Ал. Кипров — № 177. Дамски гамбит, Карастойчев—Бендерев	183
П. Иванов — № 178. Новиндийска защита, А. Ивзнова—Г. Нюскен	184
В. Асенова — № 179. Скандинавска защита, Кергеш—Асенова	184
Н. Пъдевски — № 180. Испанска партия, Пъдевски—Прахов	185
Е. Яковлев — № 181. Яковлев—Прахов	185
Здр. Милев — № 182. Дамски гамбит, Милев—Бобоцов	186
Вл. Ганчев — № 183. Дебют Нимцович, Ганчев—Пелитов	186
М. Димова — № 184. Защита Уфимцев, М. Панчева—М. Димова	187
С. Квятковски — № 185. Дамски гамбит, Донер—Филип	188
 М. Сивов — Когато вариантът свърши	 189

УЧЕБЕН ОТДЕЛ

Е. Лозев — Борбата за центъра	189
---	-----

ОТДЕЛ КОМПОЗИЦИЯ

Преглед на годишни конкурси — 1953 г.	191
---	-----

На снимката: Нашите представители в Лайпциг Антолия Иванова, водачът Павел Иванов, и Венка Асенова. С тях (от лясно) е Урсула Хьоролд — шампион на ГДР за 1954 г.

Редакционна колегия

А. Малчев (отг. редактор), Ал. Цветков, Ол. Нейкирх, арх. Вл. Рангелов, Ал. Кипров, Б. Божков, Здр. Милев, М. Бобоцов, М. Вълчанов, Н. Минев, Н. Охридски, П. Петров

Редакция и администрация—ул. „Ст. Караджа“ № 5, София — Тел. 7-04-50

ШАХМАТНА МИСТЪЛ

ИЗДАНИЕ НА ВЪРХОВНИЯ КОМИТЕТ
ЗА ФИЗИЧЕСКА КУЛТУРА И СПОРТ
ПРИ МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

Книжка дванадесета
Година седма — 1954 г.

КЪМ НОВИ УСПЕХИ

Да огледаш изминатия път през изтеклата година и да направиш равностметка на постигнатото — това е винаги много поучително и полезно, особено когато се отнася за такава година като миналата, която донесе на нашето родно шахматно движение редица постижения и успехи.

С какво се характеризира развитието на нашето шахматно движение през 1954 г., какви успехи то постигна и какво пропусна да направи през този период? — тези въпроси вълнуват всеки шахматист.

Изчерпателен отговор тук, разбира се, не може да се даде, но главно безспорно може и трябва да се изтъкне.

Характерна черта на развитието на шахмата през изтеклата година е появяването на редица нови, млади таланти. От няколко години насам ние сме свидетели на закономерен процес — непрестанно нарастващия брой на младите участници в полуфиналите и финалите за индивидуално и отборно Републикански първенства. IX Републиканско първенство припада завършен облик на този закономерен процес, в резултат на който шест от първите седем призови места се заеха от младите състезатели.

От една страна този факт представлява най-ярка демонстрация на забележителния възход на шахмата в нашата Родина. От друга страна той още веднаж разкрива истината, че при бурния прилив на нови, млади таланти само систематическото издигане на шахматното майсторство може да осигури успешно представяне на всеки състезател, независимо от неговата рутина и предишни постижения. Израстването на нови изтъкнати майстори поставя пред нас две изключително важни задачи: да осигурим непрестанно усъвършенствуване на тяхното спортно майсторство и, което е особено важно — правилно, мъдро да съчетаваме силите на нашите млади шахматни кадри с опита и шахматната зрялост на по-рутинираниите наши майстори, да обединим и сплотим силите им в такъв солиден, обигран и талантлив републикански отбор, който да донесе на Родината ни нови, още по-големи успехи на международните турнири и срещи.

Забележимо порасна и шахматното майсторство на нашите най-изтъкнати шахматисти, разшири се и самият състав на водещата, челна група състезателки. Особено красноречив в това отношение е току-що завършилия турнир за Републиканско първенство за 1954 г., в който убедително оспорваше първия приз цяла група от 5—6 талантливи шахматисти. Заедно с това редица партии разкриват добра теоретическа подготовка и обнадяваща шахматна издържаност. Но най-забележителен успех на шахматното движение сред жените е безспорно бляскавото представяне на другарките Антония Иванова и Венка Асенова в Лайпциг — на зоналния турнир за световно първенство.

Защищавайки достойно спортната чест на Родината, челните ни шахматисти показаха, че както и във всички други области на живота, така и в шахмата нашата талантлива българска жена може да постига забележителни успехи, не само вътре в страната, но и на международното поприще.

Особено насърчителен е успехът на нашите най-млади майстори на спорта в IV световно студентско отборно първенство в Осло, където завоюваха тре-

тото призово място непосредствено след отборите на СССР и Чехословакия.

Ценни са победите на нашите шахматисти, постигнати в срещата с отбора на ГДР и в срещата с представителния отбор на шахматистите от френската прогресивна работническа спортна федерация ФСЖТ.

Изтеклата година донесе и друг — най-крупния досега — успех на нашето шахматно движение: класирането на НР България в XI световно отборно първенство на 9—10 място заедно с Англия пред 16 капиталистически държави. Във всички тези състезания българските шахматисти и шахматисти показаха, че достойно изпълняват поставените от Партията задачи за издигането на спортните ни постижения до равнището на европейските.

В това се състои другият изключително важен момент от развитието на шахмата у нас, който поставя нова, извънредно отговорна задача: да се издигне родното шахматно изкуство на гротмайсторско равнище. С изпълнението на тази именно задача трябва да се заемат през новата 1955 година всички наши челни майстори, цялото наше шахматно движение, за да успеем в близките години да издигнем от своите редици първия наш гротмайстор.

Особено характерна, радваща проява през изтеклата година са и значителните успехи, които постигна нашата родна шахматна композиция — тази толкова интересна, изпълнена с красота и творчески търсения област на шахматното изкуство. На основата на общия подем на шахмата расте броят и се повишава творческото равнище на нашите изтъкнати шахматни композитори — тези ваятели на шахматна естетика и шахматна логика.

Тези са някои от най-важните положителни моменти, които характеризират развитието на шахмата у нас през 1954 г. Тези постижения обаче в никакъв случай не бива да заслоняват редицата много съществени недостатъци, които се проявиха с особена сила през изтеклата година.

Ние все още не сме успели да обхванем организационно и да ръководим системно извънредно разрасналото се шахматно движение. Особено големи са слабостите по отношение организирането на шахмата сред жените, учащите се и на село. Рязко да се засили организационното укрепване на шахматното движение сред всички слоеве на населението — това е първата наша главна задача през новата 1955 година.

Настоящият етап от развитието на родния шахмат поставя пред нас изключително важни задачи и в областта на учебно-методичната работа. Нужно е преди всичко да се поведе широка, повсеместна пропаганда на шахматната теория, да се внедри теорията, научните принципи на шахматното изкуство дълбоко сред редовите шахматисти, за да се осигури тяхното правилно изграждане и се създаде солидна основа за непрестанно повишаване на шахматната им квалификация.

Заедно с това трябва да се осигурят системни грижи за всеобхватната целогодишна подготовка на всички майстори на спорта за тяхното постепенно, но неотклонно издигане към гротмайсторското равнище.

Отговорни и сложни са задачите, които поставя пред нас развитието на шахмата. На работа през новата 1955 година — за тяхното успешно изпълнение!

ЗОНАЛНИЯТ ТУРНИР В ЛАЙПЦИГ ЗА СВЕТОВНО ЖЕНСКО ПЪРВЕНСТВО

П. ИВАНОВ

От 31. X. до 20. XI т. г. в гр. Лайпциг бе проведен турнирът на III европейска зона за световно женско първенство. По покана на международната шахматна федерация, за първи път в историята на нашия шахмат, взеха участие и наши представителки в това голямо и отговорно състезание. Това обстоятелство особено вълнуваше, но и същевременно мобилизираше нашите състезателки — републиканската шампионка за 1953 година Венка Асенова и републиканската шампионка за 1951 и 1952 години Антония Иванова.

Трябва да подчертаем, че не би могло да се получи цялостна представа за борбата и постиженията на нашите състезателки, ако не отбележим факта, че поради късното им заминаване те пристигнаха в Берлин в деня, когато се играеше третият кръг и трябваше веднага да отпътуват с автомобил за Лайпциг. Само едно щастливо обстоятелство — шофьорът на колата се оказал „запазен“ шахматист, спомогнало да бъде минато разстоянието за рекордно бързо време и нашите състезателки да влязат в турнирната зала само няколко минути преди започването на кръга, а трябва да се има предвид, че съгласно международния правилник и решението на турнирния комитет, ако те бяха закъснели за него, щяха да бъдат заличени от турнирната таблица. Естествено, не е случайно, че в този кръг и двете губят! Аз като техен секундант и анализатор пристигнах в Лайпциг „благополучно“ едва на петия кръг! След това несретно начало турнирът започна.

Турнирната зала бе в красивото здание на старото кметство. Началото и краят на партиите се оповестяваше тържествено с фанфарните сигнали на Байройтските тържества от 1876 г. Всеки ден залата се посещаваше от многобройни зрители, които с интерес следяха напрегнатото съревнование. Съгласно регламента на турнира първите три класирали се придобиваха правото да участвуват в следващия кандидатски турнир в Москва.

Борбата бе много тежка и нервна. И втория ден нашите представителки играят неудално — Асенова губи срещу Джуриу, а Иванова прави ремис срещу Зуха. Освен това те трябва да изнесат и една допълнителна тежест — заедно с редовните кръгове да играят и партиите си от първите два кръга. След четвъртия кръг обаче в тяхната игра се чувства вече едно значително успокояване, което довежда и до първите успехи. Тази част от състезанието в психологично отношение е много важна и трябва да се подчертае, че нашите състезателки с чест се справиха с поставените им задачи. От 5—8 кръгове те набраха по 3 точки от 4 възможни и във временното класиране бяха вече на 5—7 места. Може да се каже, че в тези четири кръга беше разрешена първата главна задача, която предстояше пред нас — да се компенсират загубите от началото. Появиха се вече реални шансове да се атакуват първите места. Настъпи решаващият девети кръг. Това бе първата критична точка в турнира и този кръг изигра съществена роля за класирането на двете ни състезателки. Докато Иванова спечели след тежка борба срещу Ларсен и активно се включи в борбата за първите места, Асенова

загуби важна партия срещу Хьоролд и вече трудно можеше да разчита на влизане в първата тройка. В последния и решаващ етап на турнира Иванова спечели срещу Фагер, ремизира срещу Еретова и накрая в една превзходна позиционна партия и пълно надигра силната немска състезателка Нюскен, като заедно с това спечели и своята най-добра партия в турнира. Асенова спечели срещу Еневолсен, но ремизира срещу последните две в таблицата Клинген и Фагер две партии, които бе довела до леко спечелени позиции и поради това малко изостана. Явно, че физическата умора и се бе отразила твърде чувствително. Преди последния заключителен кръг положението бе следното:

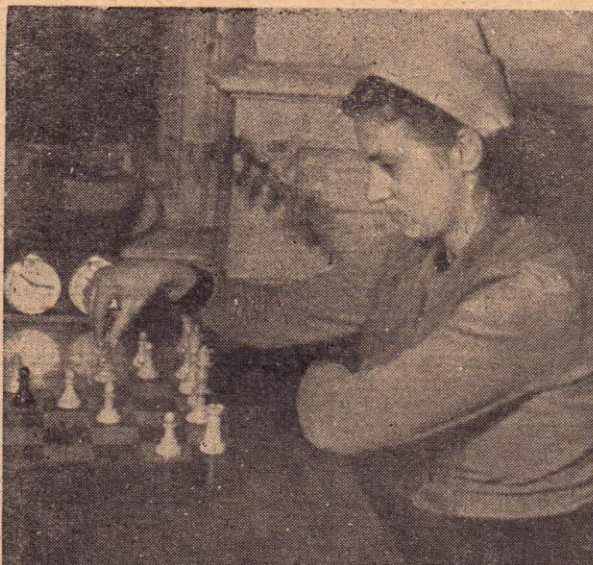
Зуха и Кертеш по 8.5 т., Иванова и Холуй по 8 т., Хьоролд 7.5 т., Нюскен 7 т., Асенова и Еретова, по 6.5 т. и т. н. Предстоеше най-важната среща — Кертеш—Иванова. Това бе най-драматичната партия в турнира и същевременно последният критичен момент в борбата за първото място. В сложния дебют „Уфимцев“ черните (Иванова) бързо получиха пълноправна игра, постепенно завладяха инициативата и след 17-я ход имаха стратегически спечелена позиция. Тук Иванова допусна някои неточности и преимуществото премина на страната на Кертеш. Обаче в цялто последната не издържа, допусна грешка, която бе незабавно използвана. Иванова отложи партията в труден, но с големи шансове за печалба завършек. На друга

с много точна игра Иванова спечели и с това раздели първото и второ място със Зуха, която в последния кръг направи наравно.

Със своето забележително постижение, класирайки се на първо и второ място в международен зонален турнир за световно първенство Антония Иванова постигна най-големия спортен успех на български шахматист. Резултатът и е реален, и толкова по-заслужен, като се имат предвид трудностите, които трябваше да преодолее в началото. Тя прояви завидна техника във всички стадии на играта, големи морално-волеви качества и физическа издръжливост. Известна слабост показа в дебюта, особено с черните фигури. Предстоящото ѝ участие в кандидатския турнир в Москва се очаква с голям интерес и няма съмнение, че при правилна постановка на своята работа, тя ще се представи успешно.

Другата наша представителка Венка Асенова зае шесто призово място и също се представи успешно. Безусловно тя можеше да се класира по-добре, но в края на турнира, както изтъкнахме по-горе, прояви явна физическа умора. В творческо отношение показа издръжана и изобретателна тактическа игра. Спечели няколко красиви партии, между които тази с Кертеш беше една от най-добрите на турнира (партия № 179).

От останалите участнички на първо място трябва да се изтъкнат Зуха, която игра равномерно и солидно, и Холуй и Кертеш. Последните две в по-голямата част от турнира бяха лидери, но накрая показаха спортна неустойчивост. Същото се отнася и до представителките на ГДР, които особено след загуби играеха с явно понижена форма. Добри данни като шахматистка прояви румънката Джуриу

Антония Иванова

и в началото на турнира даже беше лидер, но загубата срещу Кертеш в 6-я кръг я разстрои и впоследствие отпадна, като загуби редица партии подред. Ветеранките Ларсен и Лангош, участници в турнира за световно първенство през 1950 г., не успяха да се представят задоволително. Последните места се заеха от представителките на Норвегия, Дания и Финландия. В отделни партии показаха добри качества, но тяхната обща класа бе явно по-ниска от тази на останалите участници.

Нашият престой в ГДР бе във всяко отношение добре организиран. Организационното бюро работеше ирвръзходно. Пресата редовно осветяваше хода на борбата, и се издаваше специален бюлетин с всички партии от състезанието. През свободните дни посетихме музея на Георги Димитров, където с чувство на национална гордост можахме да чуем снета на магнитофонна лента част от неговата историческа реч пред фашисткия съд. Разгледахме и забележителностите на Лайпциг, между които с особен интерес прочулата лайпцигска зоологическа градина. На 16 ноември посетихме за един ден Берлин, където бе устроено малко тържество — банкет в М-вото на възрастните работи. Тук участниците бяха приветствувани от името на Правителството на Германската Демократична република от министъра

на здравеопазването Луйтполд Шайлле.

Турнирът бе нов принос за изграждане авторитета на международната шахматна федерация (ФИДЕ) и послужи за укрепване мира и дружбата между народите. Резултатите на нашите представителки в Лайпциг сочат непрекъснатия възход на нашия шахмат, който под непрестанните грижи на Партията и Правителството отбелязва все по-високи успехи.

№ по ред	Участници	Точки														Място	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1	Ант. Иванова (Бълг.)	1	1/2	0	1	1/2	1/2	1/2	1	0	1	1	1	1	1	9	1—2
2	Ружена Зуха (Чех.)	1/2	0	1	1	1/2	1/2	1/2	0	1/2	1	1/2	1	1	1	9	1—2
3	Кристина Холуй (Пол.)	1	0	1	1/2	1/2	0	1	1	0	1	1/2	1	1	1	8 1/2	3—4
4	Белане Кертеш (Унг.)	0	0	1/2	1	0	1/2	1	1	1	1	1/2	1	1	1	8 1/2	3—4
5	Урсула Хьоролд (ГДР)	1/2	1/2	1/2	0	1	1	1	1/2	1	0	1	1/2	1/2	1	8	5
6	Венка Асенова (Бълг.)	1/2	1/2	1	1	0	1	1	0	0	1	1/2	1/2	1/2	1	7 1/2	6
7	Кв. Еретова (Чех.)	1/2	1/2	0	1/2	0	0	0	1	1	1	0	1	1	1/2	7	7—8
8	Гертруд Нюскен (ГДР)	0	1	0	0	1/2	0	0	0	1	1/2	1	1	1	1	7	7—8
9	Лидия Джуриу (Рум.)	1	1/2	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1	6 1/2	9
10	Иожа Лангош (Унг.)	0	0	0	0	1	1	0	1/2	0	1	1	1/2	1	1	6	10
11	Ант. Еневолдсен (Дан.)	0	1/2	1/2	1/2	0	0	1	0	1	0	1/2	1/2	1	0	5	11
12	Ингрид Ларсен (Дан.)	0	0	0	0	1/2	1/2	0	0	1	0	1/2	1/2	0	1	3 1/2	12
13	Мари Клинген (Норв.)	0	0	0	0	1/2	1/2	0	0	0	1/2	0	1	1/2	1/2	3	13
14	Мери-Адал Фагер(Фин.)	0	0	0	0	0	1/2	1/2	0	0	0	1	0	1/2	1/2	2 1/2	13

ДЕВЕТТО РЕПУБЛИКАНСКО ПЪРВЕНСТВО

П. ПЕТРОВ

Големите успехи на нашите шахматисти и шахматистки, постигнати у нас и в чужбина през 1954 година, увеличиха още повече интереса към турнира за IX Републиканско индивидуално първенство. С изключение на миналогодишния първенец Николай Минев, в турнира взеха участие всички наши изтъкнати шахматисти, извоювали това право на полуфиналите в София, Русе и Благоевград.

Почти през целия турнир в борбата за първото място и то с реални възможности участваха 11 шахматисти — повече от половината състезатели. Накрая те се наредиха от 1-во до 11-то място само с 2 точки разлика.

Новият републикански първенец 21-годишният Никола Пъдевски („Академик“, гр. Сталин) показва изобретателна инициативна игра с добро познаване на теорията. За неговия голям успех важна роля изиграха високите му спортни качества. Неговата добра физическа издръжливост, плод на заниманията му и с други видове спорт, му позволи да проведе турнира равномерно и в пълна сила. При него липсваха характерните за другите участници отделни периоди на слаба игра по време на турнира. Никола Пъдевски заслужено стана пръв носител на златния медал.

Прекрасната физическа издръжливост, все по-задълбоченото изучаване на шахматната теория и комбинационните способности позволиха на Евгений Яковлев (Червена звезда) да постигне най-високия успех досега в своя шахматен път. Той създаде редица красиви партии, а партията му срещу Прахов бе пре-

мирана като най-красивата в турнира.

Здравко Милев и Милко Бобофов се класираха на 3-то и 4-то място и най-добре от участниците в олимпиадата. Добрата физическа издръжливост на Бобофов му позволи към края на турнира да подобри значително играта си и да се нареди на челните места. Характерно за Милев бе, че някои партии той проведе с голямо майсторство (Прахов, Аянски, Бобеков), но в други (Пеев, Цветков) игра без достатъчно мобилизиране.

Пеев и Ганчев разделиха пето и шесто място. Младият 17-годишен ученик от Пловдив в повечето партии показва ярко утвърден агресивно-позиционен стил. В някои случаи обаче той прояви незадълбоченост, което му струваше загуба на ценни точки (напр. партиите с Попов и Нейкирх).

Ганчев, който единствен от кандидатите покри нормата за майстор на спорта, показа лекога в играта, находчивост, остроумие, оптимизъм и много добри теоретични познания.

Нейкирх, Цветков, Коларов и класираният се по-назад от тях Бобеков като че не можах да покажат всичките си възможности. Недостатъчната им спортна издръжливост не им позволи да проведат турнира в пълна сила и в отделни партии дадох слаба игра.

Заслужава вниманието играта на младите участници за първи път в такъв турнир Квятковски и Аянски. Те показаха добро владение на теорията, спортни качества и само липсата на достатъчен състезателен опит им попречи да покрият нормата за майстор на

спорта. Те имат по 11 точки, а нормата е 11.5 точки.

От останалите слабо се представиха Попов и Димитров и незадоволително Филчев — многократни участници в турнири за Републиканско първенство.

Настоящите бележки нямат за задача да дадат пълна характеристика, на играта на участниците нито да осветлят подробно хода на това голямо състезание. В печата и радиото това бе направено твърде подробно по време на самия турнир. Читателите ще могат да се запознаят с резултатите от приложената таблица за крайното класиране, а за нивото на играта ще съдят от партиите и теоретичния преглед, които ще бъдат поместени в списанието.

Авторът си поставя за цел да се спере само на някои моменти, като илюстрира своите мисли с диаграми и партии от турнира.

1. Дебют и среда на играта

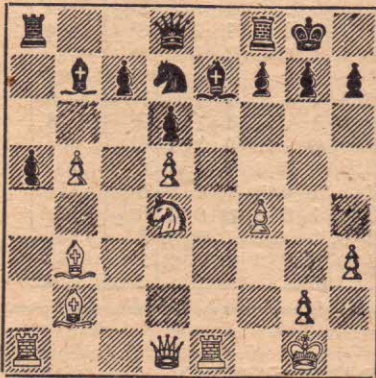
Общото впечатление е, че почти всички участвавали имат добра теоретическа дебютна подготовка. С малки изключения въпросът за победата се решаваше в средата на партията или в завършека и то след сложна, остра, понякога драматична борба. Груби грешки в дебюта, плод на недостатъчно задълбочено познаване на вариантите почти не се срещаха. Трябва да се подчертае от друга страна, че изобило изборът на дебютите сочеше стремжът към остри, сложни позиции.

Едно от изключенията бе партията между Милев и Бобеков. Ето тази 16 ходова миниатюра:

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Kc3 Kf6 4. Kf3 e6 5. Og5 dc 6. a4 h6 7. O: f6 D: f6 8. e4 Kd7 9. O: c4 e5 10. de K: e5 11. K: e5 D: e5 12. Db3 Dh5 13. g4! Dg6 14. 0-0-0 Oc5? 15. O: f7+! D: f7 16. Td8+. Черните се предават.

Показателна за острия и темпераментен стил на игра в турнира е партията между Никола Пъдевски и Валентин Прахов, в която още в дебюта започват бурни усложнения, като бели и черни се отказват от рокада (виж партия № 180).

В партията между Пелитов и Нейкирх се получи следната позиция:

За пешката белите имат позиционно преимущество и атака, която довеждат до победа по следния начин.

19. T: e7!

Тази жертва на качество не може да се приеме, тъй като след взимането на топа с дамата ще последва 20. Kf5 с разгромна атака.

19... Ke5 20. Kf5 Oc8 21. fe O: f5 22. ed D: d6 23. Dd4 Dg6 24. Ch2 Tae8 25. d6 Ted8 26. d7 h5 27. Tae1 h4 28. D: h4 T: d7 29. O: f7+! D: f7 30. T: f7 Td: f7 31. Te5 Od3 32. Th5 Tf2 33. Th8+. Черните се предават.

Отлично проведе атаката Нейкирх в партията си с Филчев. Срещу голямата рокада, която черните направиха, Нейкирх пожертвува пешка, разви бързо фигурите и на 30-ия ход спечели победата.

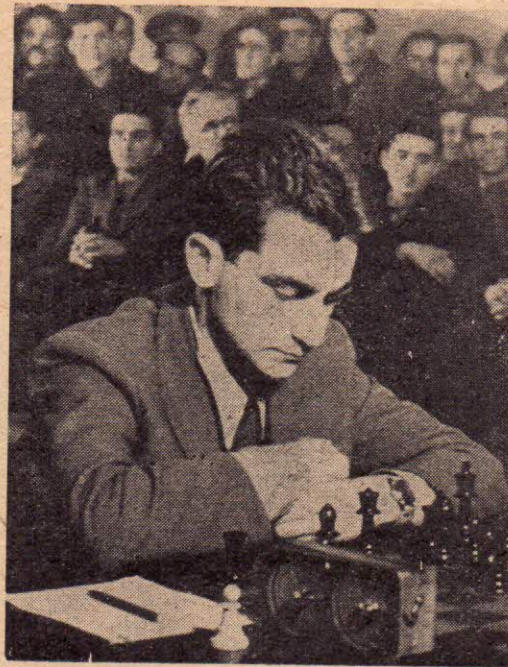
НЕЙКИРХ

ФИЛЧЕВ

1. Kf3 d5 2. g3 Kc6 3. d4 Of5 4. Og2 Dd7 5. c4 0-0-0 6. cd D: d5 7. Kc3 Da5 8. 0-0 Kf6 9. Db3 Oe6 10. Dc2 K: d4 11. K: d4 T: d4 12. Oe3 Td7 13. b4 Da6 14. Tac1 Og4 15. b5 Da5 16. h3 Oh5 17. Ka4 Og6 18. O: b7+! Cb8 19. Dc4 e6 20. Oc6 Td8 21. Og2 Kd5 22. b6! ab 23. Od2 D: d2 24. O: d5 Od6 25. Of3 Da5 26. Dc6 Da7 27. Kc3 Cc8 28. Kb5 Db8 29. K: d6+ T: d6 30. D: d6. Черните се предават.

Могат да се посочат, разбира се, и редица други примери на красиво проведени партии, някои от които ще видим с обяснения в страници на списанието. Те потвърждават извода за повишеното теоретическо познаване на дебюта, а така също и уменията да се комбинира творчески и дълбоко.

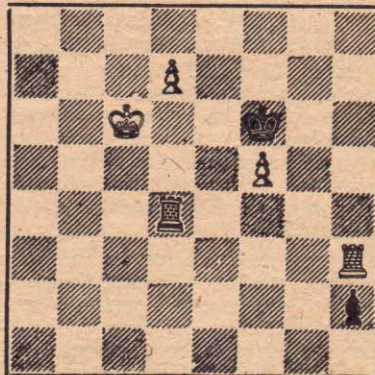
Способността да се реализира полученото преимущество, най-бързо и точно е признак на значително майсторство на състезатели. В това отношение висока техника и умение показаха болшинството състезатели и по-особено Пеев, Милев, Нейкирх, Квятковски.

Никола Пъдевски — републикански първенец за 1954 г.

Впечатление направиха партиите: Бобеков—Бобоцов, в която Бобеков реализира преимуществото си в дамски завършек; Квятковски—Цветков — също в дамски завършек, реализиран от Квятковски; Милев—Мечкарков — реализация на пешка в офицерски завършек от Милев; Пеев—Филчев — топовен завършек, в който Пеев изчерпа всички възможности.

Трябва да се отбележи обаче, че почти всички състезатели, включително и някои от цитираните по-горе в отделни партии допускаха неточности, не съумяваха да реализират полученото от тях преимущество. Това важи например за Пеев в партията му с Попов; за Милев в

партията с Атанасов; за Нейкирх в партията му с Коларов и други. И само в някои случаи за това нереализиране важеха „дайтютни“ причини.

Да вземем напр. партията Милев—Атанасов. След като белите на няколко пъти изпускаха печалба, стигна се до позицията на диаграмата.

Партията продължи по следния начин.

76... Ce7 77. Th7+ Cd8! 78. T: h2? Td6+!

Милев не предвиди този ход. Топът не може да се вземе, понеже черните стават пат! Белите са принудени да бягат с царя, но при това се губи опасната пешка d. Последва:

79. Cc5 T: d7 80. Cc6 Td1 81. Te2 и партията завърши с равен резултат.

За да реализират преимуществото си, белите трябва да вземат пешката на h2, когато черният цар не е доближен до пешката d. Това можеже да стане по следния начин:

76... Ce7 77. f6+!

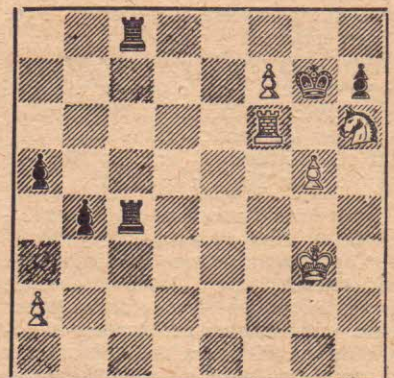
Белите жертвуват пешката, за да отдалечат черния цар от пешката d7. Ако сега черните вземат пешката f6, ще последва T: h2 и получената позиция е спечелена за белите.

77... Cc6 78. f7!

Пешката продължава своя ход. Ако черният цар я вземе, ще последва T: h2 със спечелена позиция. Черните могат да опитат 78... Td6+ 79. Cc5! Td5+ 80. Cc4! и не могат да вземат нито една от белите пешки.

Ето още един пример. В партията Коларов—Аянски се получи позицията на дадената по-долу диаграма.

Белите имат качество по-малко и логично е да търсят спасението в равен резултат. Това се постига по следния начин:

1. f8D+! T: f8 2. Kf5+ Cg8 3. Kh6+ Cg7. (Черния цар трябва да пази топа на f8, поради което се получава наравно чрез вечен шах.)

Вместо това белите продължиха:

1. Kf5+? Cc8 2. Kd6 Tc3+ 3. Cf4 Td8 4. Te6 T: d6! 5. T: d6 Tc2.

Аянски съумява да реализира този завършек, разбира се с „ценната“ помощ на Коларов.

6. a4 b3 7. Tb6 b2 8. Tb7? Tc4+.

Белите се предават, тъй като черните произвеждат дама чрез 9... Tb4. Правилното, логично протичане на

ИНЖ. ЮРИЙ БЕНДЕРЕВ

На 29 ноември 1954 година почина кандидат-майсторът Инж. Юрий Александров Бендерев. Едва ли има любител на шахмата в нашата страна, на когото да не е известно неговото име. То фигурира в таблиците на почти всички наши Републикански първенства и в по-големи състезания, проведени от 1940 година, от когото Юрий Бендерев се е завърнал от чужбина, завършил образованието си като минен инженер. Със състезателните си успехи той се беше утвърдил като един от най-силните наши шахматисти и в продължение на ред години беше състезател в националния ни отбор.

Инж. Юрий Бендерев обичаше истински шахмата. Той търсеше в него борбата, изкуството, оригиналността и красотата. Към тях се стремеше с неугасваща творческа жажда, която намираще израз в проявлението му като неуморим състезател в най-различни шахматни съревнования — турнири, срещи, сеанси на едновременна игра, кореспондентни партии. В играта му преобладаваше тактическият елемент, комбинацията, изненадата. Любими негови дебюти бяха „Каталонско начало“, „Защита Мьолер“ в испанска партия, „Алехинова защита“, в които имаше и собствени анализи и теоретически изследвания. Богатият му опит и голяма шахматна начетеност го правеха един от ценните сътрудници на нашето списание „Шахматна мисъл“, на което той сътрудничеше виваги с готовност и любов.

Инж. Юрий Бендерев беше и неуморен, ентузиазизиран шахматен деятел. Първите години на своя трудов стаж като минен инженер той прекара в различни градове — Бургас, Димитрово, гара Чумерна и навсякъде с жар и всеотдайност работи за изграждането и развитието на шахматното движение — организираше шахматни курсове и кръжоци, провеждаше шахматни курсове, устройваше различни състезания. Особено голям е неговият актив като организатор и пропагандатор на шахмата в Димитрово, където бе по-продължително време. През последните години той развиваше енергична организационна дейност като член в ръководството на шахматната секция при ЦС на ДСО „Миньор“ в София, същевременно дейно участвуваше в работата на различни комисии на РСШ — учебно-методична, квалификационна.

Отзивчив и внимателен към всеки пряк и честен в отношенията си, Инж. Юрий Бендерев беше приятел на всички шахматисти. Не бихме обаче имали цялостна представа за неговата прекрасна личност, ако не отбележим и качествата му на отличен работник. Енергичен, трудолюбив, ентузиаст, какъвто го познаваме като шахматист, такъв бе той и в своята производствена работа. Обячаше професията си, системно и упорито се занимаваше с научна работа и се бе оформил като един от най-добрите наши познавачи и специалисти в областта на каменноугленото

минно дело. Автор е на редица научни изследвания и оригинални и др. публикации върху химико-технологичните свойства на въглищата в нашите мини. Смъртта му го завари като научен работник — началник на отдел по изследване на въглищата в Централния научен институт за промишлени и технологически изследвания на горивата.

Българските шахматисти посрещнаха с искрена скръб вестта за ранната смърт на кандидат-майстора инженер Юрий Бендерев. Неговият ентузиазъм и голяма любов към шахмата остават трайна и светла следа в историята и развитието на нашето шахматно движение.

ИЗ НЕГОВОТО ТВОРЧЕСТВО

Самостоятелни анализи

№ 175. ИСПАНСКА ПАРТИЯ

Защита Мьолер

ВЛ. ПОПОВ БЕНДЕРЕВ

Тематичен турнир на ДСО „Червена звезда“, 1953 г.

1. e4 e5 2. Kf3 Kc6 3. Ob5 a6 4. Oa4 Kf6 5. 0-0 Oc5 6. K: e5 K: e4 7. K: c6 dc 8. Df3 Dd4 9. Kc3 K: c3 10. 0: c6+ bc 11. D: c6+ Dd7. Дотук целият вариант е даден в „Теория на шахматните дебюти“ на П. Керес с оценка, че белите получават преимущество. Но Бендерев е анализирал критично по-надълбоко.

12. Te1+ Cd8! Както обяснява международният майстор Алекс. Цветков, този ход, открит при съвместните им анализи с Бендерев е предизвикал искрена радост у последния, — неговата любима защита „Мьолер“ не е опровергана! По-нататъшният развой на партията е ясна последица на достигнатото в дебюта преимущество.

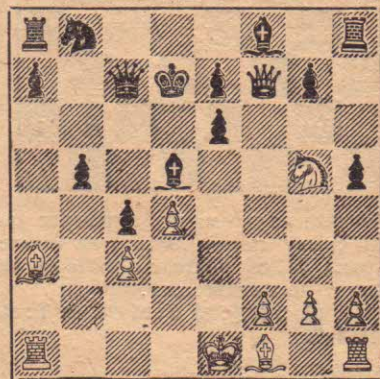
13. D: a8 Te8! 14. Tf1 Ke2+ 15. Ch1 Kd4 16. b4 K: c2 17. Tb1 Dd3 18. Ob2 K: b4 19. 0: g7 Dd5 20. D: d5 K: d5 21. d4 Od6 22. Tb2 f6 23. Oh6 Te4 24. Td1 Th4 25. Oc1 0: h2 26. Tb3 Of5 27. Oe3 Oc2 28. Tb8+ Cd7 29. Td2 K: e3 30. Te2 Od6+ 31. Cg1 T: d4 32. fe Td1+ 33. Cf2 Od3. Белите се предават. Това бе втората победа на Бендерев в този вариант — първата е срещу П. Костов — партия № 51, „Шахм. мисъл“, 1954 год.

Инж. Юрий Бендерев се намираще в творческо общуване с мнозина от нашите първи шахматисти. Ето един от неговите анализи, споделени с международния майстор Здравко Милев:

Вариант Толуш

В XV първенство на СССР Толуш срещу Смислов игра старинния вариант в славянска защита: 1. d4 d5 2. c4 c6 3. Kf3 Kf6 4. Kc3 dc 5. e4 (Вместо модерните 5. e3 или 5. a4) 5... b5 6. e5 Kd5 7. a4 Oe6 8. ab K: c3 9. bc cb 10. Kg5 Od5 11. e6 fe 12. Dg4.

Белите могат да играят и 12. Of4 Толуш—Левенфиш, но след 12... Kc6 13. Oe2 e5 14. de e6 15. Db1 Oc5! черните завладяват инициативата. 12... h5 13. Df4 Dd6 14. Df7+ Cd7 15. Oa3 Dc7.

Последните ходове са почти форсиранни. От оценката на диаграмното положение зависи и оценката на хода 7... Oe6.

В дадената партия, поместена в сборника „Избрани партии“ на В. Смислов, този преломен момент е отминат с мълчание. Толуш играл 16. Oe2 Kc6 17. 0: h5 Ke5! и бързо загубил.

Ето какво пише Ю. Бендерев: „Вариантът е твърде интересен. В позицията има нещо неуловимо, което ви кара да мислите, че ходът на Толуш 16. Oe2 не е последната дума на анализа. Черните са крайно стеснени и имат само една свободна фигура Kb8, а пунктoвете e6 e5 и g6 са безнадежно слаби. Белите, обаче трябва да играят енергично и да атакуват най-слабия пункт в позицията — e6.“

Правилното решение на въпроса е 16. f4!! и сега след 16... Kc6 17. f5 Kd8 18. fe+ белите получават перспективна игра. Напр. 18... 0: e6 19. Df3! Tb8 (19... Dc6 20. d5! 0: d5 21. 0-0-0 e6 22. 0: f8) 20. K: e6 C: e6 21. g3!+, или 18... K: e6 19. Df5 Dc6 20. Kf7 Oe4 21. Dh3 — с печалба на качество.

Вариантите не са дадени изчерпателно, но идеята на Бендерев 18. f4! е безспорно правилна и вероятно този ход е опровержение на цялата система на черните.

Атака

Бендерев умееше да води майсторски атаката. Характерна в това отношение е партията му с Пъдевски, в която след неточния 11-и ход на черните той завладява инициативата и с енергични ходове изтръгва победата.

№ 176. КАТАЛОНСКО НАЧАЛО БЕНДЕРЕВ ПЪДЕВСКИ

Първенство на ЦС на ДСО
„Червено знаме“ 1952 г.

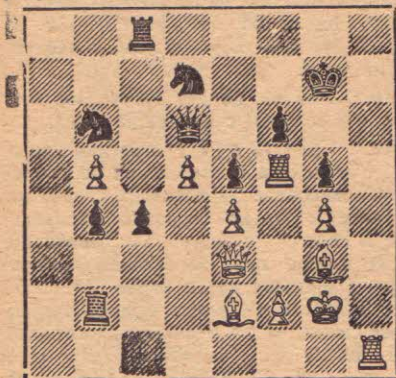
1. d4 d5 2. Kf3 Kf6 3. c4 e6 4. g3 dс 5. Da4+ Kbd7 6. Д:с4 с5 7. Og2 a6 8. Dс2 Od6 9. 0-0 0-0 10. Kс3 Tb8 11. Td1 с4? 12. e4 Ob4 13. e5 Ke8 14. Kg5 g6 15. d5 0:c3 16. bc De7. На 17. ... ed следва 18. e6 Ke5 19. 0:d5±.

17. d6 Dd8 18. De2 Da5 19. Ke4 K:e5 20. Oh6 Kd3 21. 0:f8 c:f8 22. De3 e5. При по-точната защита 22. ... Od7 белите запазват преимуществото си посредством 23. Dd4! Напр. 23. ... e5 24. Д:с4 Kb2 25. Dс5±.

23. Da7 Og4 24. D:b8 0:d1 25. d7 0a4 26. Д:e8+ Цg7 27. d8D. Черните се предават.

Комбинации

Бендерев изпитваше голяма творческа наслада, когато му се отдадеше да разреши борбата по комбинативен път.

Случай на красив комбинационен завършек е партията му с Найденов в четвъртфинала за Републиканско първенство — София 1954 год. В позицията на диаграмата последва: 40. Т: g5+! fg 41. Д:g5+ Цf7. Повече съпротива можеше да окажат черните посредством 41. ... Dg6, но и тогава след 42. 0:e5+ K:e5 43. Д:e5+ Цf7 (43. ... Df6 44. Th7+) 44. Д:b2 белите запазват преимущество.

42. Th7+ Ce8 43. Oh4 Kf8 44. Te7+. Черните се предават.

Кореспондентен шах

№ 177. ДАМСКИ ГАМБИТ

КАРАСТОЙЧЕВ БЕНДЕРЕВ

Обяснения от А. Л. Кипров

1. d4 Kf6 2. c4 e6 3. Kс3 d5 4. Og5 0e7 5. Kf3 Kbd7 6. e3 0-0 7. Tc1 с6 8.

Od3 h6 9. Oh4 dс 10. 0:c4 b5 11. Od3 a6 12. 0-0. Противниците разиграват един от основните варианти на ортодоксалната защита. Тук те се отклоняват от теорията, която на това място препоръчва 12. a4 b4 13. Ke4 K:e4 14. 0:e7 K:f2 15. 0:d8 K:d1 16. Ц:d1 T:d8 17. 0e4.

12. ... с5 13. Ke4 с4. Бендерев обичаше борбата в шахматната игра и винаги се стремеше към инициатива, дори и с цената на известни рискове. Ходът в партията е типичен за неговия стил. Действително сега се сменя натискът върху центъра и това дава възможност на белите да проведат атака на царския фланг. В замяна обаче черните получават пешечно превъзходство на дамския фланг и този шанс би могъл да се окаже решаващ, ако се стигне до ендшпила. Обективно пресечено, правилно би било 13. ... K:e4 14. 0:e4 Ta7 15. 0:e7 Д:e7, обаче такава позиция не дава сериозни основания на черните да играят за печалба.

14. 0b1 0b7 15. K:f6+ K:f6 16. Ke5 Атаката на белите приема реални очертания. Сега грози f2—f4—f5, а при случай и 0:f6 с последващо Dс2 и на g7—g6, K:g6. Поради това черните търсят чрез смени да намалят напрежението.

16... Kd7 17. 0g3 K:e5 18. 0:e5 Od6 19. f4 0:e5! Извънредно рисковано, понеже разкрива линията „f“ за противника, което усилва максимално атаката на белите. Коректната защита е свързана с хода 19. ... f5. Бендерев обаче е шахматист-практик и в случая той се ръководи от съображения, които стават ясни на следващия ход.

20. fe Dg5. А ето Бендерев и като психолог. Познавайки отлично стила на своя противник, той му предлага примамливата възможност да продължи атаката ефектно чрез жертви на пешки и фигури, разчитайки, че Карастойчев не ще може да устои на тази съблазън.

21. Dс2. Предвижданията на Бендерев се оправдават напълно. Карастойчев избира варианта с жертвените комбинации. Един по-слюкоен играч би развил атаката без рискове с 21. De2, последвано от Tf4 с угроза Tg4, Tcf1 и т. н., поставяйки черните пред едва ли разрешими проблеми.

21. ... Д:e3+ 22. Цh1 g6 23. Tce1. На „очевидното“ 23. Tf6 шеше да последва 23. ... 0e4!

23. ... Д:d4 24. Tf6 Dg4 25. Tef1 Tad8 26. Df2. Атаката на белите достига кулминационната си точка. Сега каточели няма защита от 27. T:f7. Именно в такива позиции обаче Бендерев проявяваше голямо упорство и изобретателност в защитата.

26. ... Цh8. Твърде интересно изиграно. Цялата защита на черните е изградена върху контраатаката на пункта „g2“.

27. 0:g6? Белите продължават да търсят форсирани варианти с жертвени комбинации, обаче положението е измамливо. Последната възможност да се продължи успешно атаката се заключаваше в 27. Tf4! Dg5 28. h4 и ако 28. ... De7 29. 0:g6, а ако 28. ... Dсe5 29. T:f7.

27. ... Tg8. Приемлива беше и защи-

тата 27. ... Д:g2+ 28. Д:g2 0:g2+ 29. Ц:g2 Tg8, обаче черните предпочитат да минат в дамски ендшпил, като поставят пътьом още няколко уловки на противника.

28. 0e4 0:e4 29. T:h6+ Oh7 30. Df6+ Dg7 31. T:h7+. В създалата се трудна ситуация белите играят с остроумие и фантазия, които заслужаваха по-добра награда от крайния резултат на тази партия.

31. ... Ц:h7 32. Dh4+ Dh6 33. T:f7+ Tg7 34. T:g7+ Ц:g7 35. De7+. За жалост не може 35. Д:d8 поради Dс1 мат.

35. ... Цg6 36. Df6+. Единствено. На 36. Д:e6+ черните печелеха с 36. ... Цg5 37. De7+ Цg4 38. h3+ Цg3 39. Da3+ Td3.

36. ... Цh7 37. De7+ Dg7. Разбира се, не за да направят реми с 37. ... Цg6, черните се подложиха на всички досегашни изпитания.

38. Д:d8 Д:e5. Получи се една от позициите, които Бендерев е имал в най-общи линии предвид, играйки своя 13-ти ход. Следващата част на партията показва голямото майсторство на покойника в разиграването на ендшпилите.

39. De7+? Неточност, която Бендерев отлично използва. Необходимо беше да се играе 39. Dd2!, след което черните не биха могли да продължат с 39. ... a5 40. Д:a5 Д:b2, понеже белите, за разлика от случилото се в партията, биха разполагали с 41. Dс7+ Цg6 42. Dg3+.

39. ... Цg6 40. Db4 a5! Бендерев имаше данни на много добър анализатор, придобити до голяма степен от разиграването на много кореспондентни партии. Сега следват ред точно изчислени, трудни ходове, които придават на настоящия ендшпил етюден характер.

41. Dd2 b4 42. h3 с3 43. bc bc. Стратегията на черните се увенча с успех. Те сполучиха да обърнат пешечното си превъзходство на дамския фланг в проходна пешка и сега за тях въпросът се свежда до това да се измъкнат от вечния шах.

44. Dd3+ Цf6 45. Dd8+. Ако 45. Df3+, то Ce7 46. Db7+ Cd8 47. Db6+ Cd7 48. Db7+ Dс7 49. Db5+ Dс6 50. Dd3+ Cc8.

45. ... Цf5 46. Dd3+ Цg5 47. a4 Dс5 48. Dс2 e5 49. h4+ Цf4 50. h5. Последният слаб контрашанс, който черните точно парират. На 50. Dс1+ шеше да последва 50. ... De3 51. Df1+ Цg3 52. Dbl c2!

50. ... e4! 51. h6 Цg3. Появява се угрозата 52. ... Dh5+.

52. Dd1 c2 53. Del+ Цf4 54. Dс1+ Цg3 55. Del+ Цg4! 56. Dc1. Ако 56. Д:e4+, то Цg5 и няма повече шах, а ако 56. De2+, то Цg5 57. Dd2+ Цg6 58. Dс1 Dh5+ и Dd1+.

56. ... Dс7! Последният от редицата фини ходове, след който става ясно, че няма повече спасение. Така на 57. Цg1 шеше да последва 57. ... Db6+ 58. Ch2 Dd6+ и Dd1+, а на 57. g3 e3. Поради това белите се предали.

Една сложна партия, твърде характерна за борческия стил на Юрий Бендерев.

И П П А И Р П Т Г И И И И И

№ 178. НОВОИНДИЙСКА ЗАЩИТА

А. ИВАНОВА

Г. НЮСКЕН

Зонален турнир — Лайпциг, 1954 г.

Обяснения от П. Иванов

1. d4 Kf6 2. c4 e6 3. Kf3 b6 4. g3 Ob7 5. Og2 Oe7 6. 0—0 0—0 7. Kc3 Ke4 8. Дс2 К:с3 9. Д:с3 Oe4. В този дебют главната борба се води за контролирането на пункта e4. С оглед на това поестествено изглежда 9... f5. Напр.: 10. b3 Of6 11. Ob2 d6 12. Tad1 Дс8! и т. н. — с равна игра.

10. b3. Вероятно най-силно тук е 10. Of4 d6 11. Де3!

10... c6 11. Ob2 d5 12. Kd2. По-активно е 12. Ke5. След 12... O: g2 13. Ц: g2 Дс8 14. cd cd 15. Таc1 белите запазват минимален натиск.

12... O: g2 13. Ц: g2 Kd7 14. f3. Нищо не дава 14. cd cd 15. Таc1 Тс8 16. Дd3 Kb8! 17. Т: c8 Д: c8 18. Тc1 Дb7 и т. н.

14... Таc8 15. e4 Of6. По-логично беше 15... Дс7 с последващо Дb7 и с6—с5.

16. e5 Oe7 17. f4 h5. Черните неоснователно се страхуват от g3—g4 и f4—f5. И сега 17... Дс7 и Дb7 заслужаваше по-голямо внимание.

18. Дf3 g6 19. Таc1. Големи изгледи за успех имаше атаката с 19. g4, но партията беше решителна за първото място в турнира, поради което Антония Иванова предпочете да продължи в спокоен позиционен стил.

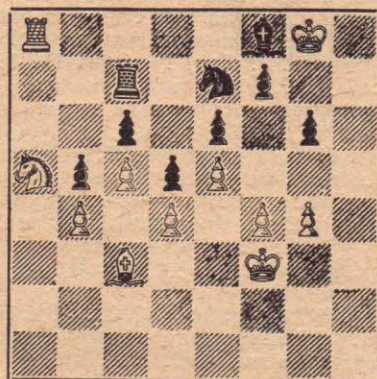
19... b5 20. Тс2. По-добре беше веднага 20. c5. Ако 20... Да5, то просто 21. Дd3 и черните не могат да вземат на a2.

20... Kb6 21. Tfcl Дd7 22. c5 Ka8 23. b4 Kc7 24. Kb3 Ke8. Маневрата с коня до f5 отнема доста време и позволява на белите да получат значително преимущество на дамския фланг. Обаче позицията на черните е тежка и ако конят беше останал на с7, белите щяха да подготвят атака на царския фланг.

25. Та1 Kg7 26. Oc3 Kf5 27. a4 a6 28. ab ab 29. Тса2 Tfд8 30. Та7 Де8 31. Де2 Та8 32. Да2 Т: a7 33 Д: a7 Тb8 34. Цf3 Дс8 35. Та6! Тb7 (Заплашваше Т: c6) 36. Да8 Д: a8. По-голяма съпротива даваше жертвата на пешка 36... Тb8 37. Д: c6 Д: c6 38. Т: c6 Та8 39. Ка5 Od8 и т. н.

37. Т: a8+ Of8 38. Ка5 Тс7 39. h3 Ke7 40. g4? Последният контролен ход често е неточен. Форсирано печелеше 40. Та6!, след което нямаше защита от g3—g4 и последващо Oe1—h4: e7 и К: c6.

40... h: g4+ 41. h: g4. Записаният ход. Анализът показва, че въпреки грешката на 40-я ход белите печелят форсирано.

41... g5. Най-добрият практически шанс. Ако 41... Кс8, то 42. Oe1! Oe7 43. Od2! Цh7 44. f5! gf 45. gf Of8 46. Og5 Oe7 47. f6 Of8 48. Тb8 Oh6 49. Цg4 O: g5 50. Ц: g5 Ka7 51. Kb7 — с лека печалба.

42. Od2! Kc8 43. f5! Oh6 44. f6! Цh7 45. Тb8! Ka7 46. Kb7 Td7 Или 46... Тс8 47. Т: c8 К: c8 48. Kd6! и белите печелят.

47. Kd6 Тс7 48. Те8. Черните се предават, поради неотразимата заплаха 49. Тс7.

№ 179. СКАНДИНАВСКА ЗАЩИТА

КЕРТЕШ

АСЕНОВА

Зонален турнир за световно женско първенство, 1954 г.

Обяснения от В. Асенова

1. e4 d5. Тази старинна система в днешно време не е особено препоръчвана от теорията. Все пак тя води до остра и сложна игра и крие в себе си много тънкости.

2. ed Д: d5. Почесто се среща 2... Kf6 3. d4 К: d5 4. c4 Kb6 и т. н. Ходът в текста се счита принципно слаб — дамата прави два хода в дебюта! Във всеки случай получаващата се позиция е дотолкова сложна, че загубата на темп би трябвало да отстъпи пред богатството от идеи и творческа фантазия.

3. Kc3 Да5 4. Kf3. Тук би могло да се играе и 4. d4 Кс6 5. Oc4 и на 5... e6 6. Kf3, за да не се допусне връзката на коня. Черните обаче могат да избегат 5... e5! с твърде остра игра.

4... Og4 5. h3 Oh5 6. Oe2 Кс6 7. 0—0

0—0 8. d3. Като се въздържат от „d4“ на шестия и седмия ход, страхувайки се от разкриване на играта, белите пропускат възможността за активна игра в центъра и се задоволяват с това скромно продължение.

8... h6. Черните разкриват намеренията си за атака на царския фланг. По-точно бе, изглежда, 8... e6.

9. Oe3 Дb4!? Черната дама бяга от неприятната заплаха „a3“ с последващо „b4“, като поставя фиктивна угроза върху пешката „b2“. Това обаче бе излишно. Посредством 9... Kf6 10. a3 O: f3! 11. O: f3 Kd4 12. b4 Дf5 черните можеха да получат прекрасна игра. За щастие този път психологически ходът се оправда. Маневрата с дамата се увенча с успех.

10. Дс1? Излишна загуба на време — пешката „b2“ не се нуждае от защита! Най-силно за белите беше 10. a3! напр. 10... Дd6 (10... Д: b2? 11. Дd2!) 11. Kb5 Дf6 12. К: a7 К: a7 13. O: a7, като за пешката черните имат известни изгледи за атака на царското крило. Не може 13... b6 14. a4! Цb7 15. a5 Ц: a7 16. ab+ Ц~ 17. c4! с неотразима атака.

10... e6 11. a3 Де7 12. b4. Не лош ход, но свързан с погрешна идея.

12... g5! 13. g4? Решителна грешка! Унгарската състезателка не дооценява шансовете за атака от страна на черните и прави сериозно отслабление в своята позиция. Тук трябваше да се избере план за активна контраигра. Следваше да се играе 13. Oc5! Де8 14. O: f8. (Черният офицер трябва да се смени, за да отслабне диагоналът „a1—h8“) 14... Д: f8 15. Де3 Цb8 16. g4! Og6 17. Ke5 К: e5 18. Д: e5 f6 19. Да5 с добра контраигра.

13... Og6 14. b5? Слаб ход. Наложително бе 14. Oc5.

14... Ка5 15. Ke5 Oh7 16. Ка4. Белите фигури са заети застрашителни позиции в центъра, но всъщност те „стрелят във въздуха“. Черните завладяват инициативата.

16... Og7! 17. d4 f6! 18. Kf3. Малко по-добре е 18. Kc4, но белите желаят да уловят, а не да сменят коня на „a5“. Затова обаче не им достига време.

18... h5. Над белия цар надвисва ураган. Черните провеждат точно атаката.

19. Od2. Това не е грешка, а опит за спасение! Белите се стремят да пренесат играта на дамското крило, като се надяват на варианта 19... b6? 20. O: a5 ба 21. Кс5! с нелюба игра. С последващия си ход обаче черните разсейват тези илюзии за защита.

